

МОРТЕЗА МОТАХАРИ
ИСТИНИТЕ
ПРИЧЕ

МОРТЕЗА МОТАХАРИ

ИСТИНИТЕ ПРИЧЕ

Превод:

Нада Драговић &
Аниса Алибашић

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР И.Р. ИРАНА

Београд

2011

ПРЕДГОВОР

ИСТОРИЈА ИСЛАМА пуна је поучних догађаја који могу помоћи у изградњи људског морала. Они су, међутим, обично доступни само онима који су ближе упознати с текстовима из исламске историје. Ретке су, пак, књиге у којима се могу наћи занимљиве приче ове врсте, а да су потпуно засноване на веродостојним предајама и документима, које би могле послужити тзв. обичном читаоцу, посебно младом нараштају или онима који намају баш великог увида у историју ислама и исламско учење уопште.

Еминентни филозоф и мислилац Мортеза Мотahari, који је постао мученик на путу ширења исламских наука и филозофије, уз сву своју заокупљеност писањем књига из исламске филозофије и науке, нашао је времена и за сакупљање и приређивање прича о првацима вере и великанима раног раздобља ислама.

Да би младе подучио чињеницама из живота првака ислама, професор Мотahari је приредио приче испричане једноставним језиком и стилем. Тако је настала ова књига, једна од најштампанијих и најомиљенијих у Исламској Републици Иран и шире.

Културни центар Исламске Републике Ирана у Београду приредио је њено српско издање у нади да ће она и овде пронаћи своје читалаштво.

БОЖИЈИ ПОСЛАНИК И ДВЕ ГРУПЕ ЉУДИ

ЈЕДНОГ ДАНА Божији посланик – Бог благословио њега и његову чисту породицу – дошао у џамију у Медини. Унутра је затекао две групе људи како седе у одвојеним круговима. Људи из прве групе су били посвећени богоштовљу и молитви, а они из друге бавили су се подучавањем и образовањем. Посланик је неко време посматрао обе групе и много се развеселио. Људима који су били у његовој пратњи рекао је:

“Ове две групе људи обављају веома похваљене послове. Они су на путу среће и благодања. Али, ја сам послан од Бога да преносим знање и да подучавам!”

После тога, Посланик се придружио групи људи која се бавила изучавањем науке.

ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ТРАЖИО ПОМОЋ

ЗА ВРЕМЕ Божијег посланика – Бог благословио њега и његову чисту породицу – један од његових пријатеља због сиромаштва и проблема пао је у безнађе. Живот му је из дана у дан бивао све тежи, све до једном када је осетио да то више не може да подноси.

Човек је разговарао са својом супругом и одлучили су да упознају Посланика са ситуацијом у којој су се нашли.

Сутрадан је отишао код њега, међутим, пре него што је изговорио иједну реч, Посланик рече:

“Ми ћемо помоћи свакоме ко од нас затражи помоћ; ако он не буде давао знакове беспомоћности и не буде пружао своју руку према другима, Узвишени Бог ће га учинити задовољним!”

Тога дана човек на то ништа није узвратио, и вратио се кући. Међутим, сиромаштво и невоља још увек су били присутни. Следећег дана човек је поново отишао код Посланика да затражи помоћ, али он је и тада поново изговорио исту реченицу. Као и претходни пут, човек се врати кући, а да није изговорио ни реч.

Трећег дана поново је одлучио да оде до Посланика и да му по сваку цену изнесе свој проблем. Међутим, пре него што је ишта рекао, Посланикове усне су почеле да се мичу и изговарају већ познате речи.

Овај пут човек је у свом срцу осетио више самопоуздања, осетио је да се кључ његових проблема налази управо у тој реченици.

Када је изашао из Посланикове куће, корачао је сигурним корацима и сам себи говорио:

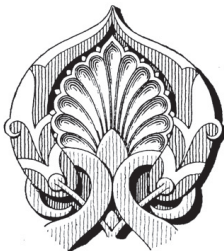
“Ослонићу се на Бога! Искористићу снагу и способност коју ми је Он подарио. Затражићу од Њега да ми олакша и учини ме успешним у послу који изаберам!”

Размишљао је о послу који би могао да ради. Једини посао који је тренутно могао сам да обавља било је сакупљање и продавање дрва и потпале. Од свог пријатеља је позајмио секиру и отишао у поље. До заласка сунца обавио је посао, онда је однео дрва у град и продао. Од зарађеног новца купио је храну и вратио се кући.

Следећих дана наставио је започети посао. Мало-помало, од зарађеног новца купио је секиру и коња. Радио је веома напорно, све док након неколико месеци није почео прилично лепо да живи.

Једног дана Божији посланик – Бог благословио њега и његову чисту породицу – дошао је код њега и рекао:

“Рекао сам ти да ћемо помоћи свакоме ко од нас затражи помоћ, ако човек не даје знакове беспомоћности и не пружа руку према другим Божијим робовима, ми ћемо га учинити задовољним.”

МОЛБА ЗА МОЛИТВУ

ЈЕДНОГ ДАНА у посети имаму Садику¹ дошао је човек који се нашао у невољи. Од имама Садика тражио је следеће:

“Помоли се за мене, замоли Бога да ми увећа опскрбу, јер ја сам сиромашан и беспомоћан!”

Имам Садик рече:

“Никада нећу учинити такву молитву!”

Човек упита: “Зашто?”

Имам одговори:

“Због тога што нам је Бог јасно показао пут како да увећамо своју опскрбу. Он је својим робовима наредио да иду у потрагу за опскрбом. Међутим, ти хоћеш да седиш у кући, и да уз помоћ молитве осигураш опскрбу за своју кућу.”

¹ Шести свети имам код шиитских муслимана, имам Џафер Садик из породице Часног посланика ислама. Утемељивач шиитске правне школе и први велики учитељ шеријата. Рођен је 702. године у Медини, где је и отрован 765. године.

САПУТНИК НА ХАЏУ

НЕКИ ЧОВЕК се вратио са ходочашћа и почео има-
му Садику да препричава доживљаје са свог
путовања. Посебно је много причао о једном свом са-
путнику. Рекао је:

“За сапутника смо имали човека великана. Сви
смо били почашћени што се налазимо у друштву та-
ко часног човека. Цео дан је проводио у богоштовљу
и обављању дужности према Богу. Чим смо стигли у
караван-сарај, он се одмах повукао у угао где је раз-
вукао своју простирку за молитву и почео да се мо-
ли Богу.”

Имам Садик је на то упитао:

“Ко је обављао његове остале послове? Ко му је ко-
ња и камилу распремио и истимарио?”

Човек рече:

“Заправо, нама је било задовољство да то уради-
мо. Он је само чинио богоштовље, није радио никак-
ве друге послове.”

Имам Садик на то рече:

“Због тога сте сви ви код Бога на вишем ступњу од
њега.”

ЗАЈЕДНИЧКИ РУЧАК

БОЖИЈИ ПОСЛАНИК – Бог благословио њега и његову чисту породицу – са неколико својих пријатеља отишао је на пут. Када је наступило подне, сви су сјахали са својих камила, скинули пртљаг и спустили га на земљу. Одлучили су да за јело закољу и испеку овцу.

Један од Посланикових другова рече:

“Ја ћу јој одсећи главу.”

Други настави: “Ја ћу јој одерати кожу.”

Тако су сви редом прихватили да ураде понешто. Божији посланик је рекао:

“Ја ћу сакупити дрва за потпалу.”

Његови другови повикаше:

“Посланиче, немој ништа да радиш, ти само седи, ми ћемо са задовољством да обавимо све што је потребно!”

Но, он им је одговорио:

“Знам да бисте ви све то урадили, међутим, Бог не воли да се поједини Његови робови разликују од других, или да се уздижу изнад њих.”

После тога Божији посланик отишао је у поље и сакупио одређену количину дрва за потпалу.

КАРАВАН КОЈИ ЈЕ ИШАО НА ХАЏ

КАРАВАН МУСЛИМАНА пошао је у правцу Меке. Када су стигли у Медину, одморили су се неколико сати, те затим поново наставили свој пут.

Успут су се зауставили у караван-сарају. Надзорник караван-сараја познавао се са путницима. Између њих је опазио човека блиставог лица који је служио остале путнике. Када га је боље погледао, препознао га је. Чудећи се, упитао је остале путнике:

“Да ли познајете оног човека који вас служи и помаже вам да завршите послове?”

Путници су одговорили:

“Не, не познајемо га. Он се у Медини придружио нашем каравану. Веома је побожан и честит човек. Ми нисмо тражили од њега да ради наше послове, међутим, он је захтевао да нам помаже и учествује у обављању различитих послова.”

Надзорник је рекао:

“Очигледно да га не познајете; да га знате, сигурно не бисте били тако дрски и допустили да вам он попут слуге обавља ваше послове!”

Један од путника упита:

“Ко је он?”

Надзорник је одговорио:

“Он је имам Зејн-ул Абинин.”²

2 Четврти свети имам код шиитских муслимана, Али Зејнул Абинин ал-Сеџад (658–712), син имама Хусеина, Посланиковог унука. Највећи део свога живота провео је повучено у Медини, одржавајући контакт само са неколицином одабраних следбеника. Његова побожност дошла

Узнемирени и тужни путници су устали и упутили се ка имаму.

Тада су му рекли:

“Потомче Божијег посланика, зашто нам се ниси представио? Могли смо да те увредимо, а тиме бисмо починили велики грех.”

Имам је рекао:

“Ја сам изабрао ваш караван за путовање зато што ме не познајете. Понекад путујем и са особама које знам, али они због Божијег посланика поступају са мношћу сувише љубазно, тако да не допуштају да их служим и помажем им у њиховим пословима. Због тога више волим да путујем са онима који ме не познају, да могу приуштити себи то задовољство да помажем другима.”

је до изражаја у сабраним молитвама “ал-Сахифе ал-сецадије” (“Сахифа – потпуна књига Сецадова”). Сахрањен је на гробљу Баки у Медини.

ПРАВО ПРИЈАТЕЉСТВА

УТО ДОБА Куфа је била престоница и центар исламске власти. У ишчекивању наредби и одлука, све очи биле су упрте у овај град.

Једног дана у близини Куфе, на путу су се сусрела два човека. Један је био муслиман, а други следбеник књиге (хришћанин, Јевреј или зороастријанац). Муслиман је ишао у Куфу, а други у оближње место. Одлучили су да један део пута путују заједно. Успут су причали о разним темама које су их интересовале, док нису стигли до раскршћа где им се путеви раздвајају. Немуслиман се изненадио када је видео да муслиман није пошао путем за Куфу, него одлучи да га испрати до места на које је пошао. Он упита:

“Зар ниси рекао да идеш у Куфу?”

“Да.”

“Зашто онда идеш овим путем? Онај други пут је за Куфу.”

“Знам. Хоћу мало да те испратим. Наш Посланик – Бог благословио њега и његову чисту породицу – је рекао да када двоје путују истим путем, они један у односу на другог имају одређена права. Због тога желим да те отпратим неколико корака, а онда ћу поћи својим путем.”

“Снага вашег Посланика и прихватање вере ислама налази се управо у овако добром и лепом моралу”, рече немуслиман.

Међутим, његово изненађење и дивљење достигло је врхунац када је сазнао да је његов сапутник био

Али бин Аби Талиб, халифа муслимана.³ Недуго после овог догађаја примио је ислам и био један од најпосвећенијих и најпожртвованијих Алијевих присталица.

3 Први свети имам код шиитских муслимана, Амир-ул-муминин (Заповедник верника), Али ибн Ебу Талиб, рођен је 600. године, а постао имам након смрти Божијег Посланика 632. године. Док је клањао у џамији у Куфи (Ирак), Ибн Мулџем га је смртно ранио отровном сабљом, где је и преминуо након два дана, 21. рамазана 40/661. године. Сахрањен је у граду Неџефу (Ирак).